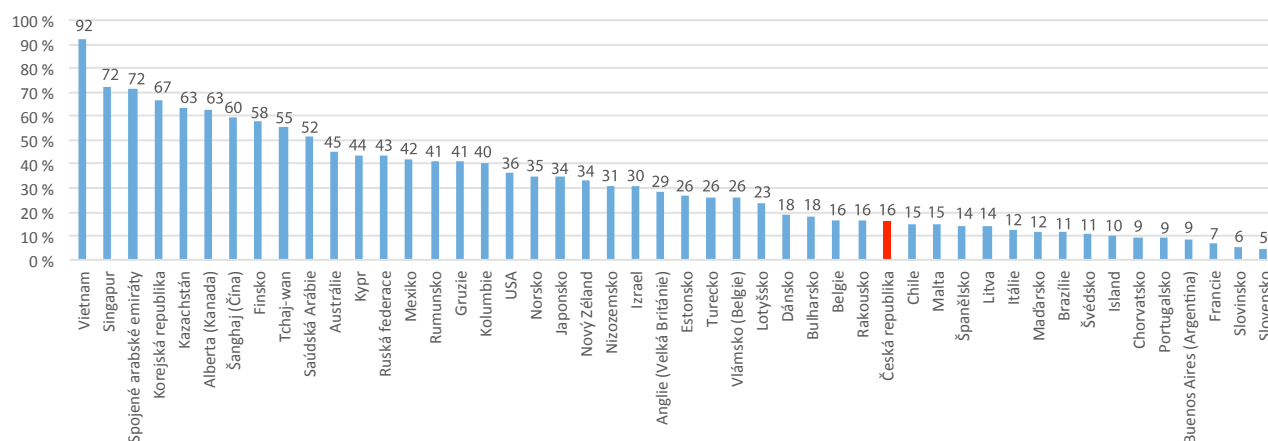

Graf 2.10 Podíl učitelů, kteří rozhodně souhlasí či souhlasí s tím, že povolání učitele si společnost váží

V grafu 2.10 je vyobrazeno, že obdobně nízký, případně ještě nižší podíl učitelů, kteří se domnívají, že společnost si povolání učitele váží, byl zjištěn v celé řadě evropských zemí: na Maltě, ve Španělsku, Litvě, Itálii, Maďarsku, Švédsku a Islandu. Méně než 10% podíl učitelů, kteří se domnívají, že si společnost váží učitelé profese, byl zjištěn v Chorvatsku, Portugalsku, Francii, ve Slovinsku a na Slovensku. Na Slovensku je tento podíl nejnižší ze všech zúčastněných zemí, činí 5%. Nejvyšší prestiže se učitelé dle svého názoru těší tradičně v asijských zemích (Vietnam, Singapur, Spojené arabské emiráty), z evropských zemí potom ve Finsku. Tato informace doplňuje informace o statusu učitelé profese v těchto zemích, uvedené v kapitole 2. 1.

Všeobecně nízká úroveň vnímané prestiže učitelé profese je nepochybně jedním z důležitých faktorů, který negativně ovlivňuje dostatek učitelů na pracovním trhu: dotýká se nejen schopnosti přitáhnout nové kvalitní a motivované uchazeče o studium pedagogických fakult, ale také předčasného odchodu začínajících učitelů ze školství do jiných oborů.¹⁵ To, jak učitelé sami nahlíží na svou profesi, nemusí nicméně reflektovat míru prestiže, jakou tomuto povolání připisuje společnost v dané zemi. Z průzkumů realizovaných v celé řadě evropských zemí (např. Španělsku, Lotyšsku, Polsku) vyplývá, že veřejnost nahlíží na toto povolání pozitivněji, pokud jde o míru prestiže, než samotní učitelé, což se potvrzuje také v případě českých učitelů.¹⁶

To, že si společnost učitelů považuje, nicméně nemění nic na skutečnosti, že jen malý podíl z nich by si takové povolání zvolilo, neboť se jedná o finančně výrazně podhodnocený obor, který může jen obtížně konkurovat ostatním sférám trhu práce. Při snaze o zvyšování atraktivity učitelé profese pro nové uchazeče je však třeba mít na paměti nejen otázku financí a pracovních podmínek, ale také způsob, jaký obraz učitelé profese je v dané zemi vytvářen, např. mediálně. To je důvodem, proč se celá řada zemí (např. Norsko, Finsko, Španělsko, Francie) cíleně soustředí na zlepšování obrazu učitelé ve společnosti prostřednictvím kampaní zaměřených na zvyšování společenské prestiže učitelé profese.¹⁷

¹⁵ Je třeba upozornit, že výsledky šetření TALIS 2018 nepostihují absolventy pedagogických fakult, kteří dali přednost jinému než učitelé povolání, ani učitelé, kteří učitelé profese v počátku kariéry opustili.

¹⁶ Šetření Centra pro výzkum veřejného mínění z roku 2016 naznačuje, že česká společnost si cení učitelé povolání poměrně vysoko. Ze seznamu 26 profesí, které respondenti řadili podle toho, nakolik si jich váží, byli učitelé základních škol zařazeni průměrně na pátou příčku za lékaře, vědce, zdravotní sestry a učitelé na VŠ a před povolání, jako je např. soudce. Více viz tisková zpráva Prestiž povolání – únor 2016, CVVM 2016.

¹⁷ Více o jednotlivých národních výzkumech a kampaních viz Evropská komise/EACEA/Eurydice, 2015. Profese učitelé v Evropě: praxe, názory a přístupy. Zpráva Eurydice. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie.